

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний університет "Житомирська політехніка"
Освітня програма	35626 Міжнародний бізнес
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний університет "Житомирська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35626
Назва ОП	Міжнародний бізнес
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сохацька Олена Миколаївна, Агарков Марко Васильович, Георгіаді Неллі Георгіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не було
Дати візиту до ЗВО	15.10.2020 р. – 17.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ztu.edu.ua/ua/study/files/license/292_vidomosti-mag.pdf

Програма візиту експертної групи https://ztu.edu.ua/ua/study/files/license/292_vizyty-mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП, що акредитується, та ЗВО загалом справили достатньо позитивне враження. Відповідність ОПП Критеріям була визначена переважно на рівні В, а Критерій 7 відзначено в якості взірцевого.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОПП відповідають стратегії ЗВО і визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, а також досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, що реалізують аналогічні програми. Освітня програма передбачає практичну підготовку здобувачів, що дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, а також набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Наявні чіткі та зрозумілі правила прийому і визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах. Задоволеність здобувачів за даною ОПП рівнем викладання та навчання; висока мотивація викладачів до підвищення власної кваліфікації, зокрема з викладання дисциплін, що формують компетенції у сфері міжнародного бізнесу. Наявність системи чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здійснюється перехід від робочих програм до використання силабусів. Наявність в ЗВО кодексу з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами. Потенційна можливість вирішення конфліктних ситуацій через різні канали: адміністрація, куратор, студрада, скриньки довіри. Форми контрольних заходів дозволяють встановити досягнення результатів навчання для окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому. Високомотивований склад викладачів, академічна та професійна кваліфікація яких дозволяє реалізувати цілі та програмні результати навчання ОПП. Позитивною практикою є вироблена в університеті система постійного підвищення кваліфікації НПП, зокрема у неформальній освіті, набутті мовних компетенцій та "м'яких" навичок. Високий рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення ЗВО для реалізації цілей ОПП. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів у межах освітньо-професійної програми в навчальній та позанавчальній час здійснюється безоплатно. Освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення здобувачів. ЗВО здійснює системну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти через чіткий розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами університету. ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів здобувачів. Гарною практикою є здійснення підтримки здобувачів під час дистанційного навчання шляхом проведення занять через Освітній портал. ЗВО демонструє високий рівень управління якістю, що відповідає не лише вітчизняним, але і міжнародним стандартам. Діяльність ЗВО загалом - прозора і публічна. Діючі у ЗВО нормативно-правові акти - доступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітня програма не повністю відображає галузевий та регіональний аспекти. Пропонуємо замінити дисципліну "Функціонування галузевих ринків" двома окремими: "Міжнародні галузеві ринки" та "Регіональні галузеві ринки", що конкретизує предметну область дисциплін і повніше буде враховувати галузевий і регіональний аспекти. Нерівномірний розподіл кредитів між освітніми компонентами. Доцільно переглянути ОП на предмет більш рівномірного розподілу кредитів між освітніми компонентами та посилення їх фокусування на векторах міжнародного бізнесу. Не були враховані вимоги щодо забезпечення компетентностей та програмних результатів навчання виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент. Рекомендовано виконати вимогу щодо вилучення з ОП компетентностей та програмних результатів, сформованих вибірково компонентами, а також врахувати побажання викладачів і здобувачів: дисципліну "Електронний бізнес" перевести в категорію обов'язкових, ввести англійську мову в дисципліни; збільшити обсяг годин, відведених на вивчення англійської мови і на проведення практики на підприємствах. Реалізація існуючого механізму вибіркової потреби в удосконаленні щодо надання більшої свободи здобувачам при виборі варіативних дисциплін. В ЗВО процес визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є дещо бюрократизованим та ускладненим. Рекомендовано спростити цей процес шляхом перенесення функцій перезарахування дисциплін зі спеціальної комісії за участю декана на методистів деканату лише при представленні необхідних сертифікатів, отриманих у неформальній освіті. Недостатня залученість здобувачів ОПП до наукової роботи. Рекомендовано залучати здобувачів до наукових досліджень з моменту затвердження тем магістерських робіт. Високий відсоток рівня запозиченості інформації для магістерських кваліфікаційних робіт. Рекомендовано знизити даний відсоток до 10% задля посилення унікальності та якості робіт, а також додати практику перевірки письмових робіт (зокрема, курсових) в системі Anti-Plagiarism. Наукові публікації викладачів не повною мірою відповідають дисциплінам, що ними викладаються. Рекомендовано викладачам кафедр скерувати свою наукову діяльність в напрямку дослідження міжнародного бізнесу та активізувати діяльність щодо роботи над навчально-методичним забезпеченням своїх дисциплін. Не сформована наукова школа за спеціальністю 292 "Міжнародні економічні відносини". Рекомендовано підготувати до вступу в аспірантуру молодих викладачів для здобуття наукового ступеня PhD саме за цією спеціальністю для захисту у разових спеціалізованих радах. Наявні за даною ОП роботодавці, переважно, здійснюють зовнішньоекономічну діяльність і не виступають суб'єктами міжнародного бізнесу. Для даної ОП рекомендується розширити коло роботодавців серед міжнародних компаній.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» розроблена у відповідності до Статуту Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=252>). Експертній групі вдалося встановити, що цілі ОП відповідають стратегії ЗВО. Так, метою ОПП «Міжнародний бізнес» є відтворення інтелектуального потенціалу держави шляхом підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців з міжнародних економічних відносин (здатних через інтелектуальну, соціокультурну та особистісну трансформацію реалізовувати завдання міжнародного бізнесу, продукувати інноваційні ідеї у глобальному світі) шляхом гармонійного поєднання здобуття фундаментальних знань з міжнародних економічних відносин, прикладних умінь і навичок у сфері міжнародного бізнесу, оволодінням іноземними мовами. Ця ціль узгоджена з місією, візією та стратегічними цілями університету, оскільки місія Державного університету «Житомирська політехніка» полягає у розвитку лідерів, створенні інновацій та зміні світу на краще (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=250>). Функціонування даної ОПП спрямоване на досягнення таких стратегічних цілей ЗВО, як: запровадження сучасних освітніх програм, які задовольняють потребам бізнесу, органів влади та здобувачів вищої освіти (ціль 1); подальше становлення науки та інновацій, інтеграція науки та бізнесу (ціль 2); розвиток партнерства Університету з бізнесом, владою, громадою (ціль 4); реалізація проактивної молодіжної політики (ціль 6).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЗВО підтвердив свою співпрацю із стейкхолдерами. Як запевнили експертну групу представники академічної спільноти, обговорення ОПП у 2019 році відбувалося шляхом проведення круглого столу в межах засідання кафедри міжнародних економічних відносин 22 березня 2019 року, на якому були присутні такі представники роботодавців: АТ «Житомирський маслозавод» (компанія «РУДЬ»), ФОП Томчук А.М. (компанія «ПАК-ТРЕЙД»), Житомирської обласної дирекції Страхової Групи «ТАС» (протокол Круглого столу наведено у відповіді на питання 4 запитів). Серед побажань НПП було введення в структуру ОПП таких навчальних дисциплін, як «Прогнозування та аналіз економічних процесів»(ОК.7) та «Бізнес-етика»(ВК 1.4.2). Обговорення ОПП у 2020 році відбувалося з урахуванням існуючих на той момент карантинних обмежень. У зв'язку з цим в загальному доступі (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3200>) було розміщено проект ОПП та посилання на анкети щодо задоволеності стейкхолдерів (здобувачів освіти та роботодавців) змістом ОПП. Опитування проводилося з 21 квітня 2020 р. по 30 квітня 2020 р. Після цієї дати результати анкетування були узагальнені. Але проект ОПП та посилання на анкети були активні до початку серпня 2020 р., тому у всіх зацікавлених сторін була можливість висловити свої зауваження та рекомендації щодо змісту ОПП. Оскільки випускників за даною ОП ще не було, то до участі в опитуванні долучалися здобувачі, що навчалися за даною освітньою програмою, а також здобувачі 4-го курсу навчання першого (бакалаврського) рівня, які планували продовжити навчання на другому (магістерському) рівні. Обговорення освітньої програми відбувалося як під час особистих зустрічей гаранту освітньої програми зі студентами, так і шляхом їх анкетування (анкета щодо задоволеності стейкхолдерів (здобувачів освіти) змістом освітньої програми <https://forms.gle/J5LzanWuLvNy53hs9>). Односторонньою пропозицією з боку здобувачів було поглиблене вивчення на даній ОП англійської мови з метою вільного спілкування при подальшому працевлаштуванні з іноземними партнерами. Для збору побажань від роботодавців щодо змісту освітньої програми проводилося їх анкетування (анкета задоволеності роботодавців змістом ОПП "Міжнародний бізнес" <https://forms.gle/Jh4YEannzK2oXQc4A>). В опитуванні взяли участь представники ТОВ «Суперспрокс Україна», Житомирської обласної дирекції Страхової Групи «ТАС», компанії «MGroup». З метою врахування запитів роботодавців при перегляді ОПП «Міжнародний бізнес» на 2020-2021 рр. до складу обов'язкової компоненти освітньої програми було введено навчальну дисципліну «Функціонування галузевих ринків». Після зустрічей із здобувачами вищої освіти, викладачами та роботодавцями можемо зробити висновок про те, що залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання здійснюється на належному рівні.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В умовах активізації міжнародних економічних відносин існує необхідність підготовки фахівців у галузі міжнародного бізнесу. Як стверджують члени робочої групи за даною ОП, вони систематично аналізують актуальні вакансії роботодавців та вимоги до претендентів на них. Роботодавці заповнили експертну групу, що навчання за даною ОП забезпечує оволодіння даними знання і набуття відповідних навичок. Отже, цілі і програмні результати враховують тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Як зазначається у Відомостях про самооцінювання, на виконання рекомендацій стейкхолдерів щодо поглиблення галузевого аспекту в ОПП на 2020-2021 рр. до складу обов'язкових компонентів була введена навчальна дисципліна «Функціонування галузевих ринків». Вона передбачає 10 кредитів ECTS, тобто є найбільш місткою серед усіх навчальних дисциплін. При цьому навчальних дисциплін, які би враховували регіональний контекст, у навчальному плані немає. Однак, на думку експертної групи, дисципліна «Функціонування галузевих ринків» хоча і враховує галузевий аспект, проте мова тут може йти і про національні галузеві ринки, а тому не мати стосунку до міжнародного бізнесу. Тому пропонуємо дану дисципліну розбити на дві (по 5 кредитів кожна): «Міжнародні галузеві ринки» та «Регіональні галузеві ринки», що конкретизує предметну область дисциплін і повніше буде враховувати галузевий і регіональний аспекти. Під час зустрічі з викладачами експертної групи вдалось з'ясувати, що перед запровадженням ОПП «Міжнародний бізнес» робочою групою було проведено моніторинг вітчизняних (Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна) та зарубіжних (Економічний університет м. Познань, Колегіум Civitas, Вроцлавський економічний університет, Вища школа екології та управління (Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania)) ОПП «Міжнародний бізнес». При цьому було запозичено такі освітні компоненти, як «Глобальна економіка», «Методологія та організація наукових досліджень», «Торговельна політика та комерційна дипломатія», «Міжнародна логістика», «Управління проектами та грантами» та ін. На засадах систематизації робочих записів проектною групою сформовано таблицю «Врахування досвіду вітчизняних та зарубіжних освітніх програм у програмі «Міжнародний бізнес» (Додаток у відповіді на питання 22 запитів у системі Нацагентства). Це підтверджує факт урахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм у процесі формування цілей програми.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент розробки та затвердження ОПП «Міжнародний бізнес» Стандарт вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем був відсутній. На даний час ОПП 2020-2021 рр. «Міжнародний бізнес» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» повністю враховує положення чинного стандарту (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/292-mizhna-econom-vidnosny-M.pdf>) і забезпечує досягнення передбачених ним програмних результатів навчання. Оновлена освітньо-професійна програма викладена на сайті університету за посиланням: <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3200>

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП відповідають стратегії ЗВО. Вони визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, установлених шляхом проведення спільного круглого столу за участю роботодавців, здобувачів та академічної спільноти, а також урахування досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, що реалізують аналогічні програми. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, про що свідчить зацікавленість роботодавців у підготовці фахівців за даною спеціальністю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Освітня програма не повністю відображає галузевий та регіональний аспекти. Дисципліна «Функціонування галузевих ринків» хоча і враховує галузевий аспект, проте мова тут може йти і про національні галузеві ринки, а тому не мати стосунку до міжнародного бізнесу. З метою удосконалення в цьому напрямку пропонуємо замінити дисципліну «Функціонування галузевих ринків» двома окремими: «Міжнародні галузеві ринки» та «Регіональні галузеві ринки» (по 5 кредитів кожна), що конкретизує предметну область дисциплін і повніше буде враховувати галузевий і регіональний аспекти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Оскільки цілі ОПП відповідають стратегії ЗВО, визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, а також урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО, що реалізують аналогічні програми, ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, а ОП лише не повністю відображає галузевий та регіональний аспекти, то ОП, що акредитується, відповідає Критерію 1 із незначними відхиленнями, які не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП у кредитах ЄКТС складає 90 кредитів, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня. Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, становить 67 кредитів. Обсяг кредитів, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 23 кредити або 25 %. Експертною групою встановлено, що загальний обсяг ОПП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для рівня магістра та стандарту вищої освіти. Щодо обсягу окремих освітніх компонентів даної ОП, то навчальним планом передбачено як вивчення дисциплін обсягом всього 2 кредити (“Управління проектами та грантами”, “Електронний бізнес”), так і дисциплін обсягом 10 кредитів (“Функціонування галузевих ринків”). Також є три-, шести- і семи-кредитні дисципліни. На думку ЕГ, робочій групі доцільно переглянути ОП і навчальний план на предмет більш рівномірного розподілу кредитів між освітніми компонентами та ширшого охоплення ними міжнародних бізнес-процесів на корпоративному рівні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення із структурно-логічною схемою освітнього процесу здобувачів за даною ОП і підходом до її побудови під час зустрічі з гарантом і представниками академічної спільноти дозволяє зробити висновок про те, що у змісті ОПП загалом прослідковується логічна взаємопов'язаність освітніх компонентів, що створює передумови якісного досягнення програмних результатів навчання. Однак ЕГ зазначає, що при перегляді ОП у 2020 році після затвердження стандарту спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини” на другому (магістерському) рівні гарантом та групою забезпечення не були враховані вимоги щодо забезпечення компетентностей та програмних результатів навчання виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент. Крім того, у структурі ОП є освітні компоненти, назви яких не відображають прямої причетності до ОП - “Міжнародний бізнес” і могли би викладатись для здобувачів інших спеціальностей, а саме: “Прогнозування та аналіз економічних процесів”, “Функціонування галузевих ринків”, “Моделі ефективного управління ресурсами”, “Макроекономічна політика”, “Бренд фахівця та управління кар'єрою”, “Управління проектами та грантами” та інші. Крім того, більшість викладачів ОП висловлювали однотайну думку про необхідність набуття здобувачами за даною ОП цифрових компетенцій. З цією метою вони запропонували в навчальний план ввести дисципліну “Електронний бізнес”. Підсумовуючи результати проведених зустрічей, ЕГ рекомендує з метою удосконалення змісту і структури ОП виконати вимогу щодо вилучення з ОП компетентностей та програмних результатів, сформованих вибірково компонентами, а також врахувати побажання викладачів: дисципліну “Електронний бізнес” перевести в категорію обов'язкових, ввести англомовні дисципліни; а також здобувачів: збільшити обсяг годин, відведених на вивчення англійської мови (акцентуючи увагу на веденні ділової переписки, розгляді англомовної експортної документації) і на проведення практики на підприємствах, залучення до ведення занять викладачів-практиків.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Як запевнили на зустрічі викладачі за даною ОП, методи, методики, підходи, якими мають оволодіти здобувачі на практиці у сфері міжнародних економічних відносин, зокрема при веденні міжнародного бізнесу, вивчаються в межах таких обов'язкових освітніх компонентів, як «Глобальна економіка», «Інтернаціоналізація малих та середніх підприємств», «Прогнозування та аналіз економічних процесів», «Міжнародна логістика», «Функціонування галузевих ринків» (ОК.3-ОК.8). У свою чергу, зміст таких освітніх компонентів загальної підготовки за ОПП, як «Методологія і організація наукових досліджень», «Лідерство та управління командами», «Іноземна мова (за проф. спрямуванням)», забезпечує розвиток у здобувачів пізнавальних здібностей, комунікативних та розумово-аналітичних навичок і відповідає спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини”. Ретельно вивчивши та

проаналізувавши зміст ОП на предмет відповідності предметній області, ЕГ дійшла висновку про те, що в переліку освітніх компонент є такі, які за своєю назвою не повною мірою відображають зв'язок зі специфікою ОП “Міжнародний бізнес”. Так, обов'язкові дисципліни “Прогнозування та аналіз економічних процесів”, “Функціонування галузевих ринків”, а також вибіркові “Моделі ефективного управління ресурсами”, “Макроекономічна політика”, “Торгова політика та комерційна дипломатія”, “Бізнес-етика” та інші за назвою та змістом доцільно було би наблизити до сфери міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В університеті діє Положення про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>), яким передбачено, зокрема, надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Даний процес регулюється також Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» вибіркових дисциплін (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=277>). На Освітньому порталі Житомирської політехніки розміщено ОПП та силлабуси навчальних дисциплін, студенти мають змогу ознайомитися з ними з метою можливого вибору (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3200>). Під час ретельного вивчення даних положень та бесіди із здобувачами експертна група встановила, що вибір відбувається через особистий електронний кабінет студента, де для кожної дисципліни наведено посилання на зміст дисципліни, семестр її викладання, обсяг годин та інформацію про викладача. При цьому, в Положенні про порядок обрання вибіркових дисциплін зазначається, що “..При організації вивчення вибіркових дисциплін формуються групи в університеті, як правило, чисельністю не менше 10 осіб для освітніх ступенів «бакалавр» та «магістр» ...” Як наслідок, вибіркові дисципліни обираються групою, а не індивідуально. Крім того, здобувачі за даною ОП обирають вибіркові дисципліни за принципом “одна із двох запропонованих у блоці”. Експертна група дійшла висновку, що реалізація існуючого механізму вибірковості потребує вдосконалення щодо надання більшої свободи здобувачам при виборі варіативних дисциплін. Вважаємо доцільним розширити перелік навчальних дисциплін для можливого вибору здобувачами за даною ОП; за назвою та змістом наблизити їх до сфери міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу. Рекомендовано переглянути згадане вище Положення та внести зміни до нього на предмет зменшення обмежень (ліквідування встановлених Університетом мінімумів) щодо вибору здобувачами дисциплін з метою підвищення ефективності формування ними справді індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У навчальному плані передбачено проходження наукової (2 тижні у 2 семестрі) та переддипломної (4 тижні у 3 семестрі) практик як обов'язкових компонент (ОК.9, ОК.10) ОПП. На момент проведення експертизи здобувачі за даною ОП пройшли лише наукову практику на кафедрі цифрової економіки та міжнародних економічних відносин. Із наступного тижня планували йти на переддипломну практику. Ретельне вивчення програми наукової практики (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=65009>) дає підстави стверджувати, що її проходження дозволяє здобути такі компетентності: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК2); здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК3); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК4) та ін. Щодо переддипломної практики, то ЗВО має укладені угоди з ТОВ «Суперспрокс Україна», КУ «Агенція розвитку міста» Житомирської міської ради, ФОП Томчук А.М., ТОВ «Нові ласощі – Житомир», ДП «Романівський лісгосп АПК», АТ «Житомирський маслозавод», які виступають базами практики. У відповідності до програми (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=65009>) переддипломна практика орієнтована на досягнення загальних компетенцій (ЗК2, ЗК3, ЗК4), спеціальних компетенцій (СК1, СК6, СК9), а також на досягнення результатів навчання (РН2, РН3, РН4, РН6, РН8, РН11). Це дає підстави вважати, що практична підготовка здобувачів дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Як запевнили експертну групу здобувачі вищої освіти, роботодавці і викладачі, зміст ОПП дозволяє здобути через освітні компоненти ОК1, ОК2, ОК5, ОК 9, ОК 10, ОК 11 такі соціальні навички, як здатність ведення ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, уміння працювати в команді (у межах розробки проєктів та проходження переддипломної практики), спроможність брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, навички тайм-менеджменту та адаптивності, які дозволяють оцінювати ступінь складності завдань при плануванні професійної діяльності та опрацюванні її результатів, в тому числі при організації самостійної дослідницької роботи в межах наукової практики та дипломування, а також самостійної роботи при освоєнні інших освітніх компонентів. У ЗВО активно проводяться заходи з формування soft skills у студентів, до яких долучається і випускова кафедра. Зокрема, протягом 2019-2020 н.р. було проведено низку позааудиторних заходів (тренінгів), які сприяли формуванню навичок спілкування та роботи в команді іноземною мовою та лідерських навичок – участь у Міжнародному студентському конкурсі CGMA Emerging Leader's Competition 2020 (<https://fbso-news.ztu.edu.ua/2020/09/studenty-fakultetu-vzyaly-uchast-u->

mizhnarodnomu-studentskomu-konkursi-cgma-emerging-leader-s-competition-2020/); навичок налагодження ефективної комунікації зі стейкхолдерами компанії – участь студентів у Лекції з питань “Отримання комунікаційних компетентностей щодо взаємодії бізнесу і фіскальних органів” (<https://fbso-news.ztu.edu.ua/2020/03/lektsiya-z-putan-otrymannya-komunikatsijnyh-kompetentnostej-shhodo-vzayemodiyi-biznesu-i-fiskalnyh-organiv/>); навичок розуміння та формування власної професійної траєкторії – участь у зустрічі із спеціалістами Житомирського міського центру зайнятості у форматі клубу для молоді «Молодіжна френдзона: освіта, кар’єра, успіх» (<https://fbso-news.ztu.edu.ua/2019/10/ekonomisty-zhytomyrskoyi-politexniki-buduyut-brend-faxivcya/>); навичок проектного менеджменту, грантрайтингу, командної роботи та комунікаційні навички - участь у програмі "Активні громадяни" Британської ради та проекти місцевого рівня (<https://fpup-news.ztu.edu.ua/2019/09/uchast-studentiv-ta-vykladachiv-zhytomyrskoyi-politexniki-v-treningu-gromadska-uchast-v-mistsevomu-byudzhetuvanni/>). Попри це, викладачі за даною ОП вказали на те, що у майбутньому необхідним є розвиток у здобувачів таких додаткових soft skills, як цифрова грамотність, поглиблені знання мобільних додатків від Google, Microsoft та ін.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Експертною групою встановлено, що зміст освітньо-професійної програми “Міжнародний бізнес” враховує вимоги Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>), обсяг часу для самостійної роботи студента регламентується робочим навчальним планом і знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення певної дисципліни. Конкретне співвідношення обсягу самостійної роботи відносно загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти та співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів освітньої програми із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти визначається навчальними планами освітніх програм, які разом з освітніми програмами щорічно обговорюються з основними стейкхолдерами. За даною ОП розподіл навчальних годин на аудиторну роботу за формами занять та самостійну роботу відображено в кожній робочій програмі та силабусі навчальної дисципліни. Аудиторна робота за дисциплінами складає 40-32 %, а самостійна робота – 60-68% годин дисциплін. Експертній групі вдалось встановити, що обговорення співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих документів за ОП відбувалося наступним чином: 1) здобувачі заповнювали анкету щодо задоволеності змістом ОПП (https://docs.google.com/spreadsheets/d/191ReKYlf_7JlPmTop2bnPjPrD2BCe9qSnX3mTnJVWhw/edit?usp=sharing). У ній було питання «Оцініть, скільки в середньому годин Ви витрачаєте на самостійну підготовку до окремого предмету (на тиждень)?». В основному, студенти відповіли, що 4-5 годин. Крім того, в проекті ОПП був наведений обсяг годин по дисципліні у кредитах ЄКТС і зауважень до їх обсягів за результатами анкети не було.; 2)здобувачі за даною ОП анкетувались під час дистанційного навчання в березні-травні 2020 року щодо його якості (https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KFtTpYhoUqPGDzuJm2OZfa7O_ba66EGvpqrm1A8CKow/edit?usp=sharing). До такої анкети було внесено питання «Яким є для Вас обсяг домашнього завдання та самостійної роботи?» Переважно, студенти відповіли, що рівень завдань та самостійної роботи - достатній . Результати анкетування вказують на прийнятність для здобувачів за даною ОП співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи. Під час опитування здобувачів не було отримано зауважень стосовно їх перевантаження під час самостійної роботи. Це підтвердило достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи, передбачених в ОПП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За даною освітньо-професійною програмою дуальна форма здобуття вищої освіти не проводиться, але ЗВО розглядає можливість запровадити її у майбутньому.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для даного рівня вищої освіти. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОПП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softs skills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Нерівномірний розподіл кредитів між освітніми компонентами за даною ОП. Робочій групі доцільно переглянути ОП і навчальний план на предмет більш рівномірного розподілу кредитів між освітніми компонентами та посилення їх фокусування на векторах міжнародного бізнесу з метою наближення специфіки даної ОП до потреб роботодавців. Не були враховані вимоги щодо забезпечення компетентностей та програмних результатів навчання виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент. Із метою удосконалення змісту і структури ОП рекомендуємо виконати вимогу щодо вилучення з ОП компетентностей та програмних результатів, сформованих вибірково компонентами, а також врахувати побажання викладачів: дисципліну "Електронний бізнес" перевести в категорію обов'язкових, ввести англійські дисципліни; а також здобувачів: збільшити обсяг годин, відведених на вивчення англійської мови (акцентуючи увагу на веденні ділової переписки, розгляді англійської експортної документації) і на проведення практики на підприємствах, залучення до ведення занять викладачів-практиків. У переліку освітніх компонент є такі, які за своєю назвою не повною мірою відображають зв'язок зі специфікою ОП "Міжнародний бізнес". Так, обов'язкові дисципліни "Прогнозування та аналіз економічних процесів", "Функціонування галузевих ринків", а також вибірково "Моделі ефективного управління ресурсами", "Макроекономічна політика", "Торгова політика та комерційна дипломатія", "Бізнес-етика" та інші за назвою та змістом доцільно було би наблизити до сфери міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу. Реалізація існуючого механізму вибіркової потреби удосконалення щодо надання більшої свободи здобувачам при виборі варіативних дисциплін. Доцільно розширити перелік навчальних дисциплін для можливого вибору здобувачами за даною ОП, а також рекомендовано переглянути Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» вибірково дисциплін та внести зміни до нього на предмет зменшення обмежень (ліквідування встановлених Університетом мінімумів) щодо вибору здобувачами дисциплін з метою підвищення ефективності формування ними індивідуальної освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Оскільки обсяг ОПП відповідає вимогам законодавства, передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, а також соціальні навички (softs skills), то освітньо-професійна програма загалом відповідає Критерію 2, а виявлені експертною групою недоліки не є суттєвими та можуть бути виправленими у відповідності до рекомендацій.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час зустрічі із здобувачами ЕГ отримала підтвердження того, що правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою "Міжнародний бізнес", що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Державному університеті "Житомирська політехніка", є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та були оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО <https://vstup.ztu.edu.ua/> Правила прийому розміщені на сторінці: <https://vstup.ztu.edu.ua/ofitsijni-dokumenty-2020/>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Форми та зміст вступних випробувань, передбачених для вступу на освітньо-професійну програму "Міжнародний бізнес", що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у державному університеті "Житомирська політехніка", відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей, необхідних для того, аби розпочати навчання на програмі, про що свідчить відповідна програма вступного іспиту https://vstup.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/292_magistr.pdf

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Державному університеті “Житомирська політехніка” діють чіткі й зрозумілі правила, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Механізм визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та перезарахування, регулюється: 1) Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Державному університеті «Житомирська політехніка» <https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist-studentiv-zhdtu/> 2) розділом 15 (58 стр) про Визнання результатів навчання, отриманих під час навчання за іншими освітніми програмами, у Положенні про організацію освітнього процесу у державному університеті “Житомирська політехніка” <https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час роботи експертна група з'ясувала, що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті “Житомирська політехніка”, розділ 16 (61 стр) <https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269> Протягом функціонування ОПП потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не виникало. Також не виникала необхідність визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ було відзначено, що ця процедура є дещо бюрократизованою та важкою в реалізації для здобувачів ВО. Спочатку здобувач має написати заяву на ім'я ректора, далі створюють комісію до якої входить декан факультету, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або неформальній освіті, для перевірки та атестації знань. Така позиція виглядає як апіорна недовіра до неформальної освіти. Тому рекомендацією є спрощення процедури зарахування результатів неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Державного університету “Житомирська політехніка”. Діють чіткі і зрозумілі, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В ЗВО процес визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є дещо бюрократизованим та ускладненим необхідністю створення спеціальної комісії, яка розглядає можливість перезарахування результатів здобувачів, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано спростити цей процес шляхом перенесення функцій перезарахування дисциплін зі спеціальної комісії за участю декана на методистів деканату. При цьому здобувачам достатньо буде представити необхідні сертифікати, отримані в неформальній освіті. Це стане додатковим стимулом для здобувачів та сприятиме розвитку неформальної освіти загалом.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Оскільки доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання відповідають існуючим вимогам, то освітньо-професійна програма загалом відповідає Критерію 3, а виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути

виправленими у відповідності до рекомендацій.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час зустрічей з НПП та гарантом ОП з'ясовано, що у процесі викладання використовуються сучасні методи навчання та викладання. У силабусах дисциплін зазначено ці методи навчання (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний, дослідницький), які деталізуються в залежності від змісту дисципліни та результатів навчання. Форми навчання є поєднанням традиційних та інтерактивних. Інформація, зазначена у Відомостях про самооцінювання освітньої програми, - достовірна. Інтерв'ювання, вивчення додаткових документів, демонстрація гарантом ОПП форм і методів навчання і викладання продемонстрували їх сприяння досягненню заявлених цілей. На освітньому порталі Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://learn.ztu.edu.ua/>) розміщені ОПП «Міжнародний бізнес» 2019 та 2020 років, навчальні плани, а також повне методичне забезпечення дисциплін у системі дистанційного навчання Moodle. Кожна з дисциплін навчального плану ОП має сторінку на освітньому порталі, студенти мають доступ до всіх елементів курсів, контенту та видів робіт. За кожною темою та/або датою заняття викладено контент у вигляді конспектів лекцій, слайдів або іншого матеріалу. Це дозволяє студентам опрацювати матеріали у зручний для них час, навіть якщо вони пропустили аудиторне заняття. За кожним завданням студент бачить максимальну кількість балів за виконане завдання, терміни та форму його здачі, що дає можливість здобувачам реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію та реалізувати принципи академічної свободи. Дані принципи задекларовані у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>) та Положенні про порядок навчання студентів Державного університету «Житомирська політехніка» за індивідуальним графіком
file:///C:/Users/1/Downloads/polozhennja%20pro%20porjadok%20navchannja%20studentiv%20derzhavnoho%20universytetu%20zhytomyrska%20politehnika%20za%20indyvidualnym%20ohrafikom%20.pdf

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Спілкування ЕГ зі студентами та викладачами дозволило з'ясувати, що вони отримують своєчасну інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів ОП. Так, ознайомлення з ОПП «Міжнародний бізнес» відбулося ще на етапі розгляду проєкту 22 березня 2019 р. під час проведення круглого столу (протокол - у додатку до відповіді на питання 4 в системі Нацагентства). Ознайомлення з проєктом ОПП 2020 року відбулося в умовах карантину, шляхом зустрічі потенційних студентів з гарантом та проведенням опитуванням, результати якого також наведено у відповіді на питання 5 запитів. Під час експертизи ЕГ вдалося з'ясувати, що отримання зворотного зв'язку здобувачів вищої освіти щодо організації освітнього процесу у «Житомирській політехніці» практикується через постійне анонімне опитування. Зокрема, уже під час першого року існування ОП проведено анонімні опитування щодо задоволеності стейкхолдерів (здобувачів освіти) змістом проєкту освітньої програми 2020 року (21-30 квітня 2020 р.). В опитуванні брали участь магістри 2019 р. набору та потенційні абітурієнти (бакалаври), які планували вступати на ОПП у 2020 р. Сильними сторонами ОПП студенти назвали: перспективу працевлаштування у майбутньому, фаховість викладачів, перелік навчальних дисциплін. Слабкими сторонами - недостатню кількість годин вивчення іноземних мов. Як запевнила ЕГ гарант, при перегляді ОП було збільшено години на іноземну мовну підготовку та введено дисципліну «Лідерство та управління командами». Ці зміни дійсно внесено у ОП 2020 року. Крім того з 21.04 по 03.05 2020 року було проведено анонімне опитування здобувачів першого року навчання на ОП щодо якості дистанційного навчання. Серед чинників, що погіршують якість проведення дистанційного навчання, студенти виділили: необхідність працювати за графіком, дотримання режиму дня, великий обсяг завдань. На всі дисципліни навчального плану 2020-2021 року розроблено силабуси, що також знаходяться на освітньому порталі у відкритому доступі. Однак, під час зустрічі із студентами даної ОП було з'ясовано, що не всі вони знають, що таке силабуси, не користуються ними, вважаючи, що силабуси є досить загальними, чимось подібним до робочих програм, вони не містять необхідної студентам інформації. Рекомендується продовжити удосконалення силабусів у контексті їх чіткої орієнтації на студента.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час спілкування з гарантом та керівництвом університету було з'ясовано, що в університеті «Житомирська політехніка» існує практика поєднання навчання та досліджень, про що свідчить перелік науково-дослідних тем, відповідальними виконавцями яких були і є викладачі даної ОП. Протягом останніх п'яти років викладачі ОП брали участь у міжнародних наукових конференціях за кордоном, публікували наукові статті у зарубіжних виданнях. У 2016-2020 рр. викладачами ОП опубліковано 22 наукові статті та тези за кордоном, а також взято участь у виданні

чотирьох монографій, в т.ч. одна – за міжнародним освітнім проектом «Інноваційний університет та лідерство. Фаза IV: комунікаційні стратегії та відносини університет-школа. (група Н)». За свідченням гаранта, в даний час викладачі-керівники магістерських робіт разом із здобувачами готують тези для публікації найближчим часом. Підтвердженням наукової роботи здобувачів за даною ОП може бути отримання диплому III ступеня студенткою Хімач К.Ю. на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Гарант запевнила експертну групу, що в університеті загалом і на ОПП « Міжнародний бізнес», зокрема, існує практика оновлення змісту навчальних дисциплін. Так, порівняння змісту дисциплін «Інтернаціоналізація малих та середніх підприємств» та «Міжнародна логістика», що входять до навчальних планів 2019 та 2020 років, засвідчило, що у першому випадку було включено нову тему, а у другому – не лише нову тему, але й відбулося збільшення кредитів на її вивчення. Ці суттєві зміни були зумовлені введенням у дію Incoterms 2020. (силабуси названих дисциплін розміщено на освітньому порталі <https://learn.ztu.edu.ua/>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час зустрічі ЕГ зі студентами була присутня здобувачка ОП другого року навчання Марія Ткачук (МЕМ-1), яка перебуває в Італії за програмою мобільності за проектом Erasmus + 585832-EPP-1-2017-1-IT-EPPKA2-SVNE-JP «Магістерська програма з смарт транспорту і міської логістики» (2017-2020). Крім того, на користь інтернаціоналізації ОП свідчить той факт, що на період 2020-2023 рр. кафедра стала учасником проекту 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SVNE-JP «Діджиталізація економіки як елемент стійкого розвитку України і Таджикистану: розвиток потенціалу вищої освіти» в рамках Програми ЄС Еразмус+, за якою планується академічна мобільність здобувачів освіти та викладачів. За цим проектом передбачається розробка цифрового англomовного курсу «Internationalization of small and medium enterprises» (магістерського рівня), аналогічного ОК.3 «Інтернаціоналізація малих та середніх підприємства» даної ОП. Протягом 2016-2020 рр. викладачі за даною ОП брали участь у міжнародних наукових конференціях, публікували статті, ними опубліковано 22 наукові статті та тези за кордоном, а також взято участь у виданні монографій, у т.ч. одна - за міжнародним освітнім проектом «Інноваційний університет та лідерство. Фаза IV: комунікаційні стратегії та відносини університет-школа. (група Н)». Це підтверджує достатній рівень інтернаціоналізації діяльності ЗВО, зокрема за даною ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Задоволеність здобувачів за даною ОПП рівнем викладання та навчання; висока мотивація викладачів до підвищення власної кваліфікації, зокрема з викладання дисциплін, що формують компетенції у сфері міжнародного бізнесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатня кількість годин, передбачених на вивчення іноземних мов та викладання фахових дисциплін іноземними мовами. Рекомендовано при перегляді ОПП включити англomовний курс «Internationalization of small and medium enterprises», що планується розробити у рамках проекту 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SVNE-JP «Діджиталізація економіки як елемент стійкого розвитку України і Таджикистану: розвиток потенціалу вищої освіти». Низька інформативність силабусів. Рекомендовано вдосконалити силабуси дисциплін із включенням реальних завдань, критеріїв оцінювання та можливих строків їх вивчення в межах індивідуальної освітньої траєкторії студента. Недостатня залученість здобувачів ОПП до наукової роботи. Гарантові ОП та НПП рекомендовано переглянути плани наукової роботи здобувачів за даною ОП, яких необхідно залучати до наукових досліджень з моменту затвердження тем магістерських робіт.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Оскільки форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми, то ОП загалом відповідає критерію 4, недоліки не є суттєвими та можливими для виправлення згідно з рекомендаціями.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Під час спілкування з гарантом та керівництвом університету було з'ясовано, ЗВО використовує освітній портал (Moodle) <https://learn.ztu.edu.ua/>, де кожний здобувач вищої освіти має власний кабінет, в якому він інформується про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. З 2020-2021 навчального року для інформування здобувачів вищої освіти використовуються силлабуси навчальних дисциплін <https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=64060>. На початку виконання завдання з використанням дистанційного навчання з Освітнього порталу студенту доводиться інформація про кількість дозволених спроб виконання завдання, строки здачі завдання, метод його оцінювання та кількість балів за завдання або тест. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та валідними. Форми контрольних заходів загалом дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти для спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини” на момент затвердження ОП (2019 рік) не був введений в дію. Однак при перегляді ОП у 2020 році програма оновлювалась з урахуванням відповідності вимогам стандарту вищої освіти. Атестація передбачається у формі захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті “Житомирська політехніка” Розділ 17 (64 стр.) <https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>. Наявною є процедура запобігання та врегулювання конфліктів (Розділ 20 (70 стр.) Положення про організацію освітнього процесу - <https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>). Під час зустрічі із фокус-групою здобувачів була підтверджена можливість вирішення конфліктних ситуацій різними шляхами (написати заяву адміністрації, звернутися до куратора або студради), але відсутні прецеденти. Наявний порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, однак на ОП прецедентів не було. У звіті про самооцінювання сказано, що для запобігання конфлікту інтересів навчально-методичний відділ Університету формує розклад підсумкового контролю таким чином, щоб процедуру тестування забезпечував науково-педагогічний працівник, який не викладав у здобувачів вищої освіти дану навчальну дисципліну. Однак під час спілкування з фокус-групою здобувачів експерти виявили, що ця практика не використовується на даній ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті регулюються наступними документами: - Кодекс академічної доброчесності (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1199>); - Кодекс корпоративної культури (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1197>); - Положення про Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1201>); - Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1203>) Всі студенти на першому тижні

навчання мають підписати декларації про дотримання академічної доброчесності і ознайомитися з Кодексом. Крім того, в межах дисциплін на сторінці кожного курсу на Освітньому порталі розміщено відповідне статичне посилання для фіксації ознайомлення студентів з відповідними положеннями щодо академічної доброчесності. Технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності виступає використання системи Anti-Plagiarism. Додаток 3 у системі: Договір на надання науково-технічних послуг № 95 від 16.03.2020 (виконання аналізу документів у системі «Anti-Plagiarism») - Договір на надання послуг № 135 від 16.09.2020 (перевірка текстів за допомогою програмно-обчислювального комплексу «StrikePlagiarism»). Для кваліфікаційних робіт за освітнім рівнем «бакалавр» здобувачів вищої освіти допускається максимальний рівень запозичення з однією роботою не більше ніж 40%, а за освітнім рівнем «магістр» дозволяється збіг з однією роботою не більше ніж 25%, що експертна група вважає недоцільним для наукового розвитку здобувачів. Показник у 25% запозичення з однієї роботи без цитування слід вважати плагіатом, тому ЕГ рекомендує знизити даний відсоток до 10% задля підвищення унікальності та якості кваліфікаційних робіт. Також ЕГ виявила що відсутня практика перевірки звичайних письмових робіт здобувачів у системі Anti-Plagiarism.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність системи чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Перехід від робочих програм до використання силабусів. Наявність в ЗВО кодексу з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами. Потенційна можливість вирішення конфліктних ситуацій через різні канали: адміністрація, куратор, студрада, скриньки довіри. Форми контрольних заходів дозволяють встановити досягнення результатів навчання для окремого освітнього компоненту та освітньої програми в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Високий відсоток рівня запозиченості інформації для магістерських кваліфікаційних робіт. Рекомендовано знизити даний відсоток до 10% задля посилення унікальності та якості магістерських кваліфікаційних робіт, а також додати практику перевірки письмових робіт (зокрема, курсових) в системі Anti-Plagiarism. Невідповідність заявленого в звіті про самооцінювання методу залучення зовнішніх екзаменаторів задля об'єктивності оцінювання з реальною практикою його застосування на даній ОП. Рекомендовано використання анонімного оцінювання робіт або фактичне залучення зовнішніх екзаменаторів для підвищення об'єктивності оцінювання здобувачів на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми, особливості проведення контрольних заходів та атестації, критерії оцінювання здобувачів та академічна доброчесність за освітньою програмою загалом відповідають критерію 5, недоліки не є суттєвими та є можливими для виправлення згідно з рекомендаціями.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Як запевнила ЕГ гарант ОП, підбір викладачів для викладання кожної з дисциплін відбувався у процесі проектування та перегляду ОП. Основними критеріями відбору були академічна та професійна відповідність викладачів згідно з п.30 Ліцензійних вимог МОНУ, а також досвід підготовки бакалаврів за спеціальністю 292 "Міжнародні економічні відносини". До викладання дисциплін за ОПП «Міжнародний бізнес» залучено 9 викладачів, 3 з яких є докторами економічних наук. Під час бесіди ЕГ вдалося відзначити, що більшість викладачів є молодими науковцями віком до 45 років, усвідомлюють виклики, що ставить перед ними започаткування підготовки фахівців за другим (магістерським рівнем) за спеціальністю 292 "Міжнародні економічні відносини". Розуміючи той факт, що більшість із них у близькому минулому мала інші наукові інтереси, а значить і наукові результати у вигляді статей у наукометричних базах даних, зарубіжних монографіях, напередодні започаткування ОП (у 2019 р.) та протягом її реалізації була проведена певна робота щодо активізації цього процесу (було

опубліковано кожним із викладачів по 3-4 тези виступів на міжнародних та всеукраїнських конференціях з проблематики дисциплін, які вони викладають на цій ОП). Це дозволяє ЕГ в основному підтвердити відповідність їх академічної та професійної кваліфікації для реалізації цілей та програмних результатів навчання за цією ОПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Як запевнили ЕГ представники керівництва університету “Житомирська політехніка”, процедури конкурсного добору на ОПП були прозорими, альтернативи членам проєктної групи не було. Серед НППП були відібрані ті з них, хто найближче займався науковою проблематикою у межах спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини”, за останні роки захистив відповідні дисертації за цією спеціальністю (Шиманська К.В. - гарант ОПП), або отримав досвід роботи на ОП за першим (бакалаврським) рівнем (інші 7 викладачів ОП). Однак ЕГ зазначає, що забезпечити повну академічну та професійну відповідність НППП навчальним дисциплінам поки що не вдалося. Зокрема, ґрунтовних публікацій з проблематики дисциплін досить мало, в основному, це тези виступів на міжнародних та всеукраїнських конференціях; жоден із викладачів не видав електронних версій методичного забезпечення дисциплін даної ОП; не прослідковується наукова складова, пов'язана з проблемами міжнародного бізнесу (спільна наукова тема з державним номером реєстрації відсутня, більшість науково-дослідних робіт уже завершилися і прямого відношення до даної ОП не мають. За цей період не видано жодного посібника. Як запевнила ЕГ гарант ОП, викладачі поки що тільки працюють над навчальними посібниками "Міжнародна логістика" та "Інтернаціоналізація малих і середніх підприємств, що плануються до видання та використання в межах даної ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Як засвідчили під час інтерв'ювання роботодавці, вони брали і продовжують брати активну участь в обговоренні ОПП та її перегляді. Їхні пропозиції враховувалися при формуванні програми у 2019 році та її перегляді у 2020 році. Роботодавці готові приймати студентів на практику та працевлаштовувати їх. Результати анкетування роботодавців представлено у формі електронної анкети на google диску https://docs.google.com/spreadsheets/d/17ZlhZW--8ot8q_d5PbqUIaVdznj7-Z4qotk1Hqk2cog/edit?usp=sharing Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями відчувалась їх зацікавленість у досягненні заданих результатів навчання. До їхніх пропозицій дослухаються і вносять відповідні корективи як до змісту ОП, так і до її освітніх компонент. Результати анкетування, проведеного 20-30.04.2020 р., засвідчили, що роботодавці оцінюють всі компетенції (як загальні, так і спеціальні) як важливі, а дисципліни ОП - визначальними для забезпечення формування таких компетенцій. Крім того, було виявлено їх бажання долучитися до наступного обговорення та перегляду ОП. Також роботодавці виявили бажання долучитися до організації практики студентів, зокрема у 2020-2021 н.р. на практику мали прийняти студентів ТОВ «Суперспрокс Україна», КУ «Агенція розвитку міста Житомира», Житомирська регіональна дирекція ПрАТ «Страхова група «ТАС», що свідчить про схвальне сприйняття компонентів ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Як запевнила ЕГ гарант ОПП, були заплановані і до початку карантину проводилися екскурсії на підприємства, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Планувалися проведення лекцій професіоналів - практиків, однак вони не відбулися через карантинні обмеження. ЕГ вважає, що сучасні представники міжнародного бізнесу мають можливість проведення таких зустрічей дистанційно. ЕГ рекомендує крім вітчизняних, залучати зарубіжних професіоналів-практиків, які мають досвід такого спілкування. Ситуація з карантинном дозволяє залучати їх через платформи дистанційного навчання, це дало б змогу молодим викладачам краще розуміти сучасні тенденції розвитку міжнародного бізнесу, вдосконалювати зміст дисциплін та пропонувати нові.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На зустрічі з представниками керівництва Державного університету «Житомирська політехніка» ЕГ переконалася у їх сприянні процесам підвищення рівня академічної та професійної відповідності викладачів даної ОП. Зокрема, Шиманська К.В. та Романчук К.В. протягом 2019-2020 рр. отримали сертифікати – «Innovative educational technologies: European experience and its normative legal implementation in the preparation of experts with economics, hotel and restaurant business, tourism and public administration» (Wyższa Szkoła Turystyki I Ekologii, Poland, 2020). Викладачі ОП Шиманська К.В., Романчук К.В., Ткачук В.О., Мельник Т.Ю. протягом 2019-2020 рр. отримали сертифікат B2 зі знання англійської мови згідно з загальноєвропейськими рекомендаціями мовної освіти (CEFR), підготовка до екзамену відбувається за рахунок коштів університету (приклад сертифіката у відповіді на питання запиту 17 у системі Нацагентства). Крім того, сертифікати B2 мають Бондарчук В.В. та Ю.В. Богоявленська.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Викладачі активно долучаються до професійних вебінарів, тренінгів, практикумів, орієнтованих на освоєння практичних питань фаху, розвиток «м'яких навичок», отримання навичок проектної роботи та цифрової грамотності. ЕГ ознайомилася з чисельними сертифікатами викладачів даної ОП, що засвідчили постійний процес самовдосконалення викладачів, що не припинявся і під час карантину. На цей час ЗВО для здобувачів освіти та викладачів протягом карантину було створено можливості для неформальної освіти на освітній платформі дистанційного навчання coursera: <https://news.ztu.edu.ua/2020/03/derzhavnyj-universytet-zhytomyrska-politehnika-pryuvednavsya-do-programy-coursera-campus/#more-14841>, де представлено дисципліни найвідоміших університетів світу. ЕГ вважає, що НПП варто було би долучитись до вивчення дистанційних курсів із проблем міжнародного бізнесу, представлених провідними університетами світу, що дало б змогу повніше зрозуміти предметну сферу ОП. ЕГ вважає, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП, надаючи викладачам можливість вивчати сучасні технології навчання (зокрема, тренінги, case study, робота в командах тощо).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високомотивований склад викладачів, академічна та професійна кваліфікація яких дозволяє реалізувати цілі та програмні результати навчання ОПП. Позитивною практикою є вироблена в університеті система постійного підвищення кваліфікації НПП, зокрема у неформальній освіті, набутті мовних компетенцій та «м'яких» навичок

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Наукові публікації викладачів не повною мірою відповідають дисциплінам, що ними викладаються (більшість публікацій представлені тезами конференцій, відсутні власні електронні версії методичного забезпечення дисциплін за даною ОП). Рекомендовано викладачам кафедри у майбутньому скерувати свою наукову діяльність в напрямку дослідження міжнародного бізнесу та активізувати діяльність щодо роботи над навчально-методичним забезпеченням своїх дисциплін. Не сформована наукова школа за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». ЕГ рекомендує підготувати до вступу в аспірантуру молодих викладачів для здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) саме за цією спеціальністю для захисту у разових спеціалізованих радах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Оскільки академічна і професійна кваліфікації викладачів за даною ОП забезпечують досягнення програмних цілей і результатів навчання, ЗВО залучає роботодавців до освітнього процесу, сприяє професійному розвитку викладачів та стимулює розвиток викладацької майстерності, то програма відповідає критерію 6, а зазначені недоліки є несуттєвими і можливими для виправлення згідно з рекомендаціями.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група через віртуальну екскурсію пересвідчилась у достатньо високому рівні фінансового та матеріально-технічного забезпечення ЗВО при реалізації цілей та програмних результатів навчання за ОПП «Міжнародний бізнес». Оцінювання достатності та якості здійснювалося експертною групою шляхом огляду фото за допомогою 3-D туру (<https://tour.ztu.edu.ua/>) та відео-трансляції онлайн аудиторій, бібліотеки, актові зали, ідальні, спортивних і тренажерного залів, електронного тиру, санітарно-технічних приміщень, медпункту та інших приміщень, що використовуються студентами та викладачами. Кількість аудиторій для проведення лекційних і практичних занять, громадських заходів є достатньою для проведення навчально-виховної діяльності. Аудиторії відремонтовані,

оснащені необхідним мультимедійним обладнанням (проектори, телевізори, інтерактивні дошки, комп'ютери тощо) та кондиціонерами. Як зазначив проректор з науково-педагогічної роботи Морозов А.В., протягом останнього часу ЗВО придбав 200 нових комп'ютерів. Для задоволення інформаційних потреб здобувачів і викладачів функціонує бібліотека, до складу якої входить абонемент, читальний зал на 100 місць, зал електронної бібліотеки. Навчально-методична література для здобувачів за даною програмою, як запевнила гарант, знаходиться також на кафедрі цифрової економіки та міжнародних економічних відносин. Група експертів звернула увагу на доволі вдале естетичне поєднання кольорів внутрішніх приміщень навчального корпусу, які символізують кольори емблеми Житомирської політехніки. Також цікавим видався запропонований студентами підхід до назв деяких навчальних аудиторій: "Hague", "San Francisco", "Rotterdam", які походять від назв або країни походження фірм, що фінансували проекти створення цих аудиторій. У процесі зустрічі з представниками студентського самоврядування експертній групі вдалося з'ясувати, що університетом виділено окреме приміщення (аудиторія ОСС) для засідань, зустрічей членів студентського самоврядування. Вагомим доробком є комп'ютеризація освітнього процесу та комплексне використання системи Moodle та інших програм.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами інтерв'ювання було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми, є вільним і безкоштовним. Для реалізації освіти за даною ОП у здобувачів є доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах з вільним доступом, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі. Доступ до бібліотечних фондів є також вільним і безкоштовним. На сайті бібліотеки університету є можливості для пошуку необхідних матеріалів в електронному каталозі. Здобувачі та НПП закладу мають безперешкодний доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus. В університеті функціонує система інформаційної підтримки студентів, в тому числі забезпечення навчально-інформаційними матеріалами. Для навчальних цілей використовується система Moodle. Діє університетський Wi-Fi, який є безоплатним. Необхідно наголосити, що користування інфраструктурою (аудиторним фондом, спортивними залами та спорудами, комп'ютерними кабінетами, університетською бібліотекою та ін.) здійснюється на безоплатній основі. Група експертів перевірила наявність та доступність ресурсів для здобувачів. Під час зустрічей було підтверджено, що потреби здобувачів та НПП задовольняються наявною соціальною інфраструктурою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В Університеті діє Положення про службу охорони праці в Державному університеті "Житомирська політехніка" (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=218>), яким встановлено правила виконання робіт і поведінки на території Університету, в навчальних приміщеннях, на робочих місцях. Також затверджені інструкції та інші акти з охорони праці у структурних підрозділах. Як запевнив експертну групу проректор з науково-педагогічної роботи, інформування та ознайомлення здобувачів освіти з вимогами охорони праці проводиться очно або через індивідуальні кабінети студентів (в умовах карантинних обмежень). Навчальний корпус та прилегла територія обладнані камерами відеоспостереження, а на вході до приміщення університету та в гуртожитках розміщений пост охорони. Санітарно-технічний стан приміщень, що оглядалися експертною групою, відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. В цілому освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення здобувачів. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами освіти на ОПП засвідчила загалом про задоволеність здобувачів освітнім середовищем. Це підтверджено і вивченням результатів опитування здобувачів відділом моніторингу університету у 2019-2020 рр. (Додаток до питання 20 запитів у системі Нацагентства). Експертами під час зустрічей зі стейкхолдерами було встановлено, що ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО здійснює системну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти через чіткий розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами університету. Так, освітня та організаційна підтримка реалізується через заходи, які забезпечує навчально-методичний відділ університету, деканати факультетів, випускова кафедра ОПП, групи забезпечення освітніх програм, куратори. Координує роботу за даним напрямом проректор з науково-педагогічної роботи. Інформаційна підтримка здійснюється засобами мережі Інтернет, інформуванням через стенди та мультимедійні екрани, які розміщені на кожному поверсі університету (систематично оновлення інформації про всі заходи, які відбуваються в Університеті та знакові події) та шляхом особистого спілкування між представниками Університету та студентством. Допомогають у цьому соціальні мережі. Житомирська політехніка представлена в соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/ztu.edu.ua>), Instagram (<https://www.instagram.com/ztu.edu.ua/>), Telegram (<https://t.me/s/ztu.edu.ua?before=679>). Активно відбувається інформатизація організаційної складової освітнього

процесу, наприклад, вибір дисциплін через електронні сервіси та надання інформаційних матеріалів. Соціальні потреби здобувачів вищої освіти забезпечуються через надання місць в гуртожитку всім, хто цього потребує. В університеті створені умови для заняття в спортивних секціях, проведення дозвілля в спортивних залах університету, на спортивних майданчиках на території університету. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована за допомогою спілкування з викладачами кафедр університету, представниками органів студентського самоврядування, адміністрацією ЗВО, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Гарною практикою є здійснення підтримки здобувачів під час дистанційного навчання шляхом проведення занять через Освітній портал (<https://learn.ztu.edu.ua/>), а також опитування студентів щодо якості дистанційного навчання (<https://forms.gle/r66yv6CoEm6UWGmN9>). Опитування студентів свідчать про задоволеність системою підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час експертизи було встановлено, що здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами на даній ОПП немає. Однак питання інклюзивності в ЗВО не залишається поза увагою. Університет повністю готовий до роботи з такою групою здобувачів. Під час віртуальної екскурсії експертна група переконатась у наявності пандусів, ведуться будівельні роботи щодо переоснащення туалетів на першому поверсі. Підтвердженням такої готовності є Акт візуального огляду будівлі, навчальних класів щодо доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення Державного університету “Житомирська політехніка” (Додаток до питання 24 запитів у системі Нацагентства). Також діє власна внутрішньоуніверситетська система супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення). В Університеті функціонує Освітній портал (<https://learn.ztu.edu.ua/>), за допомогою якого студенти з обмеженими можливостями мають доступ до навчальних матеріалів, інформаційних пакетів дисциплін, лекційних курсів, тестів, он-лайн спілкування з викладачами Університету. На офіційному сайті Університету (<https://ztu.edu.ua/>) у вільному доступі є розклад занять, екзаменаційних сесій, консультацій, через соціальні мережі здійснюється інформування студентів про заходи, що відбуваються в університетському середовищі. На кожному поверсі Університету встановлено телевізори, в тому числі для візуального інформування, дублювання важливої звукової інформації текстами. Викладене свідчить про гуманність та увагу керівництва університету до створення належного середовища для підтримки людей з особливими потребами, у тому числі й на даній ОПП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ЗВО регламентовано низкою документів, зокрема такими, як п. 20 Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті “Житомирська політехніка” (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>), Положенням про розгляд звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються у Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1021>). Конфліктні ситуації, пов'язані з порушеннями академічної доброчесності або етики академічних взаємовідносин вирішуються Комісіями факультету або університету, які діють на основі Положення про Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Державному університеті «Житомирська політехніка» (наказ №284/од від 26.06.2020 року) (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-komisiiy-z-akademichnoyi-dobrochesnosti-etyky-ta-upravlinnya-konfliktamy-u-derzhavnomu-universyteti-zhytomyrskya-politehnika/>). Експертною групою під час проведення експертизи було встановлено, що здобувачі обізнані з механізмом та алгоритмом дій у разі виникнення конфліктів. Здобувачі зазначили, що при виникненні конфліктних ситуацій можна звернутися на кафедру, або ж до представників студентського самоврядування. Також здобувачі підтвердили наявність анонімних електронних “скриньок довіри”. У ЗВО створено систему попередження вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, що включає в себе численні просвітницькі заходи, зокрема із залученням студентського самоврядування. В університеті діє інститут менторства, що урегульовано на основі Положення про ментора академічної групи Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-mentora-akademichnoyi-grupu-zhytomyrskogo-derzhavnogo-tehnologichnogo-universytetu/>). Щорічно проводяться тренінги для менторів перед початком навчального року. На цих тренінгах обговорюються особливості роботи зі студентською молоддю (наприклад, забезпечення інформаційної підтримки їх навчання в університеті, безпечного перебування в кампусі, гуртожитках та на території університету, прав та обов'язків здобувача освіти, а також функціонуючих механізмів врегулювання конфліктів). У 2019 році такий тренінг проводився очно (<https://news.ztu.edu.ua/2019/09/trening-dlya-studentskyh-mentoriv-6-0-v-zhytomyrskij-politehnitsi/>), у 2020 р. – із використанням дистанційних засобів у онлайн-форматі. У ході опитування здобувачів за даною ОП та представників студентського самоврядування кожна зі сторін повідомила, що конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група відзначає високий рівень фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення ЗВО для реалізації цілей ОПП. Кількість аудиторій для проведення лекційних і практичних занять, громадських заходів є достатньою для проведення навчально-виховної діяльності. Аудиторії відремонтовані, оснащені необхідним мультимедійним обладнанням (проектори, телевізори, інтерактивні дошки, комп'ютери тощо) та кондиціонерами. Доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів у межах освітньо-професійної програми в навчальний та позанавчальний час здійснюється безоплатно. Санітарно-технічний стан приміщень, що оглядалися експертною групою, відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. Загалом освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення здобувачів. ЗВО здійснює системну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти через чіткий розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами університету. ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру для задоволення потреб та інтересів здобувачів. Гарною практикою є здійснення підтримки здобувачів під час дистанційного навчання шляхом проведення занять через Освітній портал. Політика ЗВО щодо інклюзивного простору постійно розвивається і створює всі умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами. У ЗВО створено систему попередження вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, що включає в себе численні просвітницькі заходи, зокрема із залученням студентського самоврядування. В університеті діє інститут менторства. Щорічно проводяться тренінги для менторів перед початком навчального року, на яких обговорюються особливості роботи зі студентською молоддю на предмет забезпечення інформаційної підтримки їх навчання в університеті, безпечного перебування в кампусі, гуртожитках та на території університету, прав та обов'язків здобувача освіти, функціонуючих механізмів врегулювання конфліктів тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки не були виявлені.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма повністю відповідає Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей із здобувачами даної ОП ЕГ дійшла висновку, що всі необхідні процедури щодо їх залучення до формування і перегляду ОП були дотримані. Здобувачі цієї освітньої програми зацікавлені в її удосконаленні, оскільки зрозуміли, що до їхніх побажань дослухаються. Так, завдяки їхнім проханням було збільшено кількість аудиторних годин з англійської мови професійного спілкування. Прийнято рішення про використання в процесі викладання та навчання оригінальних англомовних джерел (баз даних та аналітичних звітів міжнародних організацій, представлення студентам спеціальної фахової термінології іноземною мовою). Зміст цієї дисципліни достатньо чітко окреслює різні сфери міжнародного бізнесу. Силабус цієї дисципліни розміщено на освітньому порталі та у відповіді на питання 10 запитів у системі Нацагентства. Опитування здобувачів у 2019 р. показало, що реалізація ОП є успішною в частині формування soft skills, однак студенти зазначили, що в ОП не вистачає компонентів, які б забезпечили розвиток креативності та лідерства, в результаті чого при перегляді ОП у 2020 році було включено дисципліну "Лідерство та управління командами".

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі ЕГ з представниками студентського самоврядування вдалося з'ясувати, що їх долучають до процесів періодичного перегляду ОП, однак студенти не повністю орієнтуються в специфіці освітніх програм, за якими вони не навчаються. Позитивним аспектом даної ОП є те, що до складу студентського самоврядування включено студентку другого курсу даної ОП Мартиненко Олександру, яка брала активну участь у всіх етапах проходження ОП (від формування у 2019 році і перегляду у 2020 році). ЕГ пропонує керівництву університету провести низку

тренінгів для представників студентського самоврядування для формування у студентського активу причетності до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП та активізації цієї роботи.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Як запевнили ЕГ стейкхолдери-роботодавці під час основної зустрічі з ними, вони є досить зацікавленими в успішності даної ОП. Їх влаштовує рівень підготовки здобувачів, саме за їх пропозиціями в процесі перегляду ОП у 2020 році було включено дисципліни “Функціонування галузевих ринків”, “Прогнозування і аналіз економічних процесів”. Ознайомлення з рецензіями роботодавців показало, що важливим для них є підготовка майбутніх фахівців у сфері зовнішньоекономічної діяльності. На думку ЕГ, доцільно розширити коло роботодавців за даною ОП серед міжнародних компаній, зокрема тих, з якими уже тривалий час працює університет. Ці компанії долучилися до створення матеріальної бази ЗВО. Представники таких компаній, особливо іноземці, змогли б суттєво вплинути на якісний зміст і процес реалізації даної ОП, запропонувавши дисципліни, що вивчають сучасні реалії глобального бізнесу.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Як повідомила ЕГ гарант ОП, поки що цією роботою не займалися, але після першого випуску магістрів за даною ОП мають намір збирати інформацію щодо кар'єрного росту своїх випускників. Під час зустрічі із здобувачами було з'ясовано, що значна їх частина суміщають навчання із роботою шляхом оформлення індивідуальних графіків навчання та мають намір на цих підприємствах працювати в майбутньому. Опитування таких здобувачів дозволили би повніше зрозуміти напрями вдосконалення ОП загалом та її окремих компонент.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів університету, що беруть участь у здійсненні процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, ЕГ впевнилася, що в університеті сформована та ефективно функціонує система забезпечення якості, результати реалізації якої постійно висвітлюються в інтернет-ресурсах ЗВО. ЕГ вважає, що успішна імплементація даної ОП в існуючу систему забезпечення якості дозволяє своєчасно реагувати на недоліки ОП та освітню діяльність щодо її реалізації. Як запевнила ЕГ гарант ОП, загальноуніверситетський моніторинг даної ОП недоліків за час її існування не фіксував. Узагальнення результатів опитування розміщено на сайті університету (https://drive.google.com/open?id=1p_RFTr5nvmoDiRF13na_RV_CnjSm7fVo) з обмеженим доступом (доступ відкрито для керівників всіх структурних підрозділів). Результати опитування обговорюються в контексті окремих освітніх програм та визначаються напрями усунення недоліків (у випадку їх виникнення). За результатами даного опитування критичних недоліків за ОП встановлено не було (сканований витяг за даною ОП розміщено у відповіді на питання 20 в системі Національного агентства)

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Програма акредитується вперше, таких документів ЕГ не отримувала.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ підтверджує, що університет “Житомирська Політехніка” демонструє високий рівень управління якістю не тільки серед вітчизняних ЗВО, отримавши у серпні 2018 р. міжнародний сертифікат № UA 8O027.CУЯ.011-18, який засвідчує, що система управління якістю Державного університету “Житомирська Політехніка” стосовно послуг у сфері вищої освіти університетського рівня відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги». Сканова копія сертифікату розміщена за посиланням <https://ztu.edu.ua/ua/common/files/suya/cert-csuya-eu.pdf> Відтак, в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що відповідає міжнародним стандартам. Тепер доцільно зміст даної ОП та освітню діяльність за цією програмою вдосконалити до вимог цих стандартів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сформована культура внутрішнього забезпечення якості, отримання не тільки національної, але й міжнародної акредитації цієї системи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Наявні за даною ОП роботодавці, в основному, здійснюють зовнішньоекономічну діяльність і не виступають суб'єктами міжнародного бізнесу. Для даної ОП рекомендується розширити коло роботодавців серед міжнародних компаній. Представники таких компаній, особливо іноземці, змогли б суттєво вплинути на якісний зміст і процес реалізації даної ОП. Представники студентського самоврядування слабо орієнтовані в специфіці освітніх програм, що реалізуються в ЗВО. Рекомендовано активніше залучати до системи забезпечення якості освіти студентське самоврядування шляхом проведення спеціального навчання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Оскільки ЗВО демонструє високий рівень управління якістю, дотримується визначених процедур розроблення та періодичного перегляду ОП із залученням всіх стейкхолдерів, то ОП, що акредитується, відповідає Критерію 8 із незначними відхиленнями, які не є суттєвими та можуть бути виправленими у відповідності до рекомендацій

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наявні чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Внутрішні та локальні нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, доступні для тих, чиї права та обов'язки вони регулюють за посиланням <https://docs.ztu.edu.ua> Необхідні розділи і документація оновлюється по мірі необхідності. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються розробленими відповідно до Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про засади державної мовної політики", "Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах", наказів Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, документами: - Статутом Державного університету "Житомирська політехніка" (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=252>); - Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті "Житомирська політехніка" (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>) - п.11 та п.12.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Житомирська політехніка не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднила на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою одержання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін (стейкхолдерів). Доказом є лінк на обговорення змін до проекту: <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3200> та протокол про засідання круглого столу із стейкхолдерами від 22.03.2019 (відповідь на запит №4). На зустрічі із стейкхолдерами (роботодавцями) керівник страхової агенції "ТАС" Тимофійко Н.А. зазначала, що з нею проводили консультації при розробці освітньої програми та врахували пропозиції щодо включення певних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

В цілому ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3200>. Також на освітньому порталі (Moodle) наявні анкети для здобувачів та роботодавців щодо задоволеності змістом ОП: 1) https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSczpibs721-amsuzEFFDegoSReE_325Ju_bYhtZRe4jYwZ_-A/viewform 2) https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfh3oHGRHfxDOLqT__Ksai3Y-MorQYoukbG3DLzdp4Db4p2OQ/viewform Загалом ЗВО демонструє активну політику щодо оприлюднення інформації про поточну діяльність, анонси освітніх, наукових та публічних подій на власному сайті - підтримують тренд цифровізації ЗВО ("Університет у смартфоні"). Однак використовують лише один канал для оприлюднення результатів опитування серед студентів, роботодавців та інших учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В цілому діяльність ЗВО - прозора і публічна. Заклад виконує свою суспільну місію. Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, - доступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють. Співпраця із стейкхолдерами підтверджена на зустрічах з фокус-групами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Використання лише одного каналу для оприлюднення результатів опитування серед студентів, роботодавців та інших учасників освітнього процесу. Рекомендуємо оприлюднювати результати опитування серед студентів, роботодавців та інших учасників освітнього процесу на сайті ЗВО та соціальних мережах. Це дозволить майбутнім абітурієнтам та усім охочим отримувати більше інформації про процес надання освітніх послуг ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Обсяг інформації, що оприлюднюється, достатній для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити обґрунтований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. Загалом ОП є прозорою і публічною та відповідає Критерію 9. Недоліки не є суттєвими і можуть бути виправленими у відповідності до рекомендацій.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Процедура проведення акредитації була належним чином забезпечена з боку ЗВО – Державного університету "Житомирська політехніка". Жодного натяку на організаційні порушення виявлено не було. Експертна група

отримала позитивні враження від спілкування з керівництвом ЗВО, гарантом та усіма стейкхолдерами за ОПП "Міжнародний бізнес".

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Георгіаді Неллі Георгіївна

Члени експертної групи

Сохацька Олена Миколаївна

Агарков Марко Васильович